

Regionálna integrovaná územná stratégia („RIÚS“)

V rámci programového obdobia 2014-2020 bude uplatňovaný integrovaný prístup v Integrovanom regionálnom operačnom programe realizovaný prostredníctvom Regionálnych integrovaných územných stratégií (ďalej len „RIÚS“) na úrovni samosprávnych krajov.

Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 sú Regionálna integrovaná územná stratégia vnímané ako aplikácia integrovaného prístupu prostredníctvom integrovaných územných investícií. RIÚS je východiskový strategický dokument pre implementáciu finančných prostriedkov z EŠIF (Integrovaný regionálny operačný program) na regionálnej úrovni s dopadom na miestnu úroveň. Na základe RIÚS sa bude realizovať Integrovaný regionálny operačný program v zmysle individuálnych alebo integrovaných projektov,

RIÚS sa týkajú všetkých špecifických cieľov Integrovaného regionálneho operačného programu, okrem špecifického cieľa 2.1.3 (nemocnice), časti investičnej priority 3.1 (kultúrno-kreatívny priemysel) - v rozsahu návratnej podpory prostredníctvom finančných nástrojov, investičná priorita 4.1 (energetická efektívnosť budov) a prioritnej osi 5 (CLLD).

Do procesu prípravy a realizácie RIÚS, resp. stratégie pre udržateľný mestský rozvoj (UMR) sú zapojené **nasledovné subjekty**:

- **Riadiaci orgán pre IROP - MPRV SR**
- **Partnerstvo pre RIÚS**
- **Orgán pre koordináciu RIÚS – Trnavský samosprávny kraj**
- **Orgán pre koordináciu udržateľného mestského rozvoja – krajské mesto**
- **Odborné poradné skupiny pre RIÚS**
- **Ministerstvo kultúry SR**
- **Ministerstvo zdravotníctva SR**
- **Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR**

Trnavský samosprávny kraj vypracováva RIÚS v súlade s Metodikou pre prípravu a realizáciu RIÚS vypracovanú Riadiacim orgánom (ďalej len „metodika“), v rámci ktorej riadiaci orgán pre IROP stanovuje záväznú rámcovú štruktúru obsahu dokumentu RIÚS. Osobitnou časťou dokumentu RIÚS je integrovaná územná stratégia pre udržateľný rozvoj miest, pokrývajúca územie funkčnej mestskej oblasti v rámci daného regiónu NUTS III – v Trnavskom samosprávnom kraji je to krajské mesto Trnava + jeho funkčné zázemie (t. j. 15 susediacich obcí vybraných MDVRR – Biely Kostol, Bučany, Brestovany, Bohdanovce nad Trnavou, Dolné Lovčice, Hrnčiarovce nad Parnou, Jaslovské Bohunice, Malženice, Ružindol, Suchá nad Parnou, Šelpice, Špačince, Zavar, Zeleneč, Zvončín).

Príprava a implementácia RIÚS je zabezpečovaná na základe princípu partnerstva v zmysle článku 5 nariadenia EP a Rady (EÚ) č. 1303/2013. Do prípravy sú zahrnuté relevantné subjekty z kraja – t. j. štátne inštitúcie, miestna samospráva a neziskový sektor, a postup určuje metodika MPRV. Vytvorí sa štruktúra pre implementáciu RIÚS – t. j. **Rada partnerstva** ako schvaľovacia inštitúcia, ktorá bude zahŕňať strešné organizácie všetkých relevantných partnerov v regióne a **odborné poradné skupiny** pre vypracovanie RIÚS, ktoré budú zahŕňať odborníkov z relevantných inštitúcií k jednotlivým investičným prioritám IROP.

Trnavský samosprávny kraj má vytvorených 6 odborných poradných skupín:

- odborná poradná skupina pre oblasť dopravy
- odborná poradná skupina pre oblasť sociálnej infraštruktúry
- odborná poradná skupina pre oblasť zdravotníckej infraštruktúry
- odborná poradná skupina pre oblasť vzdelávanie
- odborná poradná skupina pre oblasť kultúry a kreatívny sektor
- odborná poradná skupina pre oblasť životné prostredie

Členmi odborných poradných skupín sú zástupcovia Trnavského samosprávneho kraja, združenie miest a obcí, Únie miest Slovenska, neverejného sektora (napr. SAD, asociácie poskytovateľov sociálnych služieb, atď.), zástupcovia štátnej správy (vecne príslušné ministerstvá), regionálna územná samospráva, miestna samospráva (obce a mestá) a Mesto Trnava.

Do prípravy RIÚS bolo oslovených 251 obcí a miest Trnavského samosprávneho kraja, všetky zariadenia v pôsobnosti TTSK, vysoké školy, organizácie, zaoberajúce sa kultúrnym a kreatívnym priemyslom, združenia miest a obcí nášho kraja, komory pôsobiace na území TTSK, cirkev, dobrovoľné organizácie, podnikateľský sektor, záujmové združenia.

Obsahovo RIÚS Trnavského samosprávneho kraja vychádza z Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Trnavského samosprávneho kraja na roky 2009 - 2015, z územno-plánovacej dokumentácie TTSK, ako i ďalších rozvojových koncepčných dokumentov.

V prípade záujmu nás môžu osloviť mestá a obce Trnavského samosprávneho kraja o spoluprácu pri spracovaní RIÚS. Koordinátorom pri spracovaní RIÚS pre TTSK je Ing. Ida Antipovová, tel.: 033/5559 620, e-mail: antipovova.ida@trnava-vuc.sk.

Regionálna integrovaná územná stratégia je plánovacím a realizačným nástrojom pre aplikáciu integrovaného prístupu, ktorý sa bude uplatňovať pri realizácii IROP v programovom období 2014 - 2020.

Východiská pre realizáciu integrovaného prístupu v SR zakotvuje Partnerská dohoda SR na roky 2014 - 2020, v ktorej sú popísané všetky tri základné spôsoby realizácie integrovaného prístupu v zmysle legislatívy EÚ pre nové programové obdobie 2014 – 2020:

- integrované územné investície,
- trvalo udržateľný rozvoj miest,
- miestny rozvoj vedený komunitou.

Integrované územné investície predstavujú prvok strategického a výsledkovo orientovaného prístupu s cieľom riešiť potreby a výzvy regiónov podľa ich špecifických potrieb. V podmienkach SR budú integrované územné investície realizované formou regionálnych integrovaných územných stratégií na úrovni regiónu NUTS III (vrátane Bratislavského kraja) na území celej SR. RIÚS je možné vnímať ako aplikáciu integrovaného prístupu prostredníctvom integrovaných územných investícií definovaných v čl. 36 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013.

Trvalo udržateľný rozvoj miest (ďalej iba „TURM“) je v zmysle článku 7 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 založený na realizácii integrovaných stratégií zameraných na riešenie hospodárskych, environmentálnych, klimatických, demografických a sociálnych problémov mestských oblastí, pričom minimálne 5 % zdrojov EFRR vyčlenených pre každý členský štát je potrebné investovať do opatrení týkajúcich sa TURM. V súlade s Partnerskou dohodou SR bude TURM v SR aplikovaný prostredníctvom IÚI financovaných z prioritných osí IROP ako súčasť RIÚS.

Miestny rozvoj vedený komunitou (ďalej len „CLLD“) je nástrojom pre zapojenie občanov na miestnej úrovni pre lepšie riešenie sociálnych, environmentálnych a ekonomických výziev. Ide o prístup s relatívne malými finančnými investíciami, realizované operácie majú predovšetkým lokálny charakter, ale môžu mať podstatný vplyv na život ľudí v danom území. Prístup CLLD vychádza z prístupu LEADER založeného na MAS a stratégiách miestneho rozvoja.

Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020

Cieľom IROP je zlepšenie kvality života a podpora udržateľného poskytovania verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.

V decembri 2014 Európska komisia schválila Vykonávacieho rozhodnutie, ktorým sa schvaľujú určité prvky operačného programu „Integrovaný regionálny operačný program“ na podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti na Slovensku.

Operačným programom sa podporujú tieto prioritné osi:

prioritná os 1 - Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch z EFRR,

prioritná os 2 - Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám z EFRR,

prioritná os 3 - Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch z EFRR,

prioritná os 4 - Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie z EFRR,

prioritná os 5 - Miestny rozvoj vedený komunitou z EFRR,

prioritná os 6 - Technická pomoc z EFRR.

Maximálna výška finančného krytia na podporu z ERFF a sumy, týkajúce sa výkonnostnej rezervy sú stanovené v prílohe2.

Finančné krytie operačného programu je 1 754 490 415 EUR a to:

EUR 1 667 822 908 (EFRR – menej rozvinuté regióny),

EUR 86 667 507 (EFRR – rozvinutejšie regióny).